

VÄLKOMNA

Mitt namn är Anna Ranger och jag
jobbar på [Reflekta.se](https://reflekta.se)

Vi uppfattar saker på olika sätt, men hur och varför?

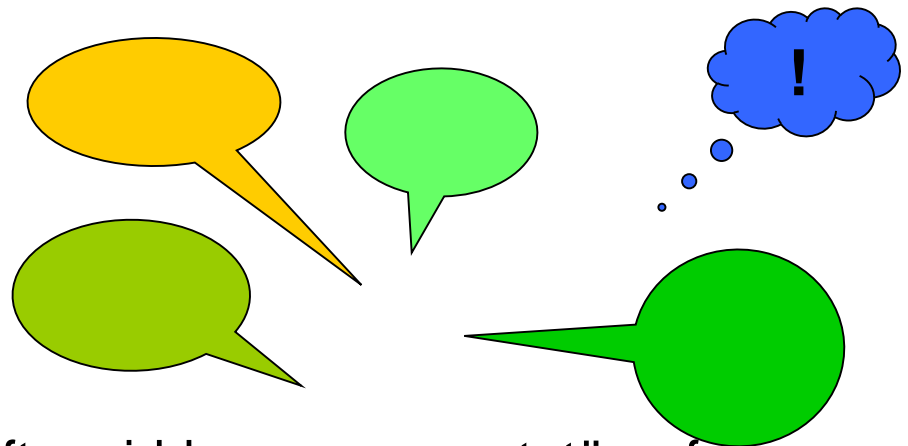
En förändring i vår närhet kan ge upphov till starka känslor hos oss människor, varje persons uppfattning är unik och bygger på erfarenhet och kunskap, och vilken *relation* personen har till landskapet.

Vi uppfattar saker på olika sätt, men hur och varför?

En förändring i vår närhet kan ge upphov till starka **känslor** hos oss människor, varje persons **uppfattning** är unik och bygger på **erfarenhet** och **kunskap**, och vilken *relation* personen har till landskapet.

Idag

- Vi ska gemensamt identifiera hur känslor och kommunikation hänger ihop när vi jobbar med vindkraft.
- Vi ska lyssna på Jamil Khan, forskare vid LTH och till Mattias Hennius, presschef på E.ON
- Vi ska träna genom att tillsammans tillämpa vad vi hört, på det info-material som Skånes Vindkraftakademi håller på att ta fram.

- Lunch kl 11.45
- 13.15 sammanstrålar vi med eftermiddagens presentatörer från en rad olika intressenter vad gäller vindkraft.

Vindkraftens påverkan på människors intressen

Vindval, maj 2012

Attityd: en attityd är indelad i en tankemässig del, en känslomässig del och en beteendedel.

Enligt Eagly and Chaiken (1993) är en attityd ett psykologiskt tillstånd där man utvärderar en särskild händelse antingen positivt eller negativt.

Europeiska landskapskonventionen

Blev lag i Sverige 2011

Landskapet definieras i den Europeiska
landskapskonventionen som:

”ett område sådant som det uppfattas av människor
och vars karaktär
är resultatet av påverkan av och samspel mellan
naturliga och/eller mänskliga faktorer.”

Konventionen har aktualiserat behovet av den lokala
värderingen av landskapet.

Att hantera upplevelser och känslor

Det är viktigt att den koppling som finns mellan rädsla för hur landskapet kan komma att förändras och människors minnen, identitet och livskvalitet tas på allvar i samband med vindkraftsetableringar.

Pasqualetti et. al. (2002) menar att en förenkling av bakgrunden till motstånd kan göra att olika intressen i landskapet inte kommer fram. Det räcker inte med opinionsundersökningar för att förstå hur människor upplever vindkraft i landskapet, i sin omgivning.

Landskapsanalysen kan vara ett verktyg för att kommunicera

Att föra fram ett budskap och samtidigt få deltagarna att känna sig delaktiga, i exempelvis en vindkraftsprocess, kräver strategier.

Kommunikation äger rum i ett fysiskt, psykologiskt, socialt och kulturellt sammanhang, och det finns en tendens till att försumma det sociala perspektivet.

Det *fysiska* sammanhanget fokuserar sådant som plats, tid och yttre händelser.

Det *psykologiska* sammanhanget handlar om tankar, känslor, erfarenheter, förväntningar, behov, stress och fördomar.

Det *sociala* sammanhanget gäller identitet, relationer, makt roller och eventuella konflikter.

Det *kulturella* sammanhanget utgörs av de värderingar, attityder samt den världsbild och det språk som delas av en grupp människor

Landskapsanalys

Aspekter som Landskapskonventionen betonar:

- *Strategisk*: Arbetet ska utgöra ett planeringsinstrument som ska föregripa och förstå effekten av planerade eller pågående förändringsprocesser. Kartorna eller informationen bör kunna fungera som ett viktigt underlag för planering.
- *Holistisk/Sektorsöverskridande*: Hela landskapet ska beskrivas och dess historia kopplat till natur- och bruksvärden ska lyftas fram på ett sätt som belyser hur dessa värden samverkar.
- *Landskapet som resurs*: De funktioner, värden och processer som finns i landskapet och de krafter som påverkar och förändrar landskapet ska belysas. Förändringstakten i olika områden är också viktig att belysa.
- *Dialogbaserad*: Den Europeiska landskapskonventionen framhåller att landskapsanalyser/bedömningar ska bygga på en dialog med berörda människor, intressegrupper och myndigheter och inte som renodlade expertutslag. Detta kräver en aktiv dialogprocess under hela arbetet (Berglund et al. 2011).

Vindkraftens påverkan på människors intressen

Människor har behov av att prata om sina värderingar och använder ofta olika nätverk för detta. Sådana nätverk blir allt viktigare ju mer abstrakt och motsägelsefull den information som ges är eller blir.

Hammarlund (2005; 2010) menar att information om vindkraft ofta fokuserar på de regionala och nationella perspektiven, till attribut som; reducerade CO2 utsläpp, förnybarhet, låg miljöpåverkan etc.

Vindkraftverk på den lokala nivån kopplas ofta till attribut som; visuell påverkan, buller, skuggor, oro för försämrade fastighetsvärden, negativ inverkan på kultur- och naturlandskap (Hammarlund 2005).

För att personen ska känna sig trygg i samverkan med andra är det nödvändigt att förstå vad ett deltagande i en vindkraftsprocess innebär och kan leda till. Saknas den förståelsen, och om individen uppfattar att hans eller hennes åsikter inte tas på allvar, så uppstår en förtroendekris.

För att känna sig motiverad att delta i samråd och i planeringsprocesser krävs en förståelse för vad dialogen eller samrådet gäller och för vilka förutsättningar som finns att påverka planerings- eller beslutsprocessen (jfr Hallgren 2003).

Det behöver finnas en gemensam grund där man vill och kan utbyta olika perspektiv.

- Hur kan vi skapa så bra möjligheter som möjligt att utveckla en sådan gemensam grund där man kan och vill?

Att kommunicera – att stå i förbindelse med.

- Ska jag nå framgång i kommunikationen måste jag veta så pass mycket om mottagarens perspektiv så att jag har något "att kroka tag i". Jag måste alltså söka efter något hos mottagaren som jag kan kroka tag i. Ett "nej" kan vara en sådan krok om det följs av ett "Varför tycker du det? Berätta!"
- Landskapsanalysen kan vara det ställe där vi samlar alla dessa berättelser om varför.
- Annars blir det som att hålla vatten på en gås – det jag säger för att kommunicera rinner bara av.

Hinder i planeringsprocessen

Forskningen studerar vilken effekt deltagande har för förankringen av specifika vindkraftsprojekt. Detta har gett upphov till en mängd nya forskningsfrågor som rör planeringsprocessen för vindkraftsetablering.

Exempelvis hur möjligheter för deltagande kan skapas och hur planeringsprocessen bör se ut för att kunna hantera olika intressen. Forskningen har i stor utsträckning kommit att betrakta planeringsprocessen som ett problem som hindrar, snarare än hjälper, vindkraftsutvecklingen. Det handlar om brister i planeringssystemet och om svårigheter att hantera olika intressen och aktörer i planeringen.

(Ur rapporten, s 120)

På vilket sätt kan planeringsprocessen vara ett hinder för vindkraftsutvecklingen, och bidra till att konflikter uppstår?

Vad jag tycker är roligt i mitt jobb!

- Formulera en eller två meningar som uttrycker vad du tycker är det roliga med ditt jobb – din drivkraft!
- Sätt er i grupper om 4o4
- Presentera er med hjälp av era meningar

Vad är det som väcker känslor?
Vilka situationer är svåra?

Diskutera 4 o 4

I morse diskuterade vi kring detta:

Vad är det som väcker känslor?

Vilka situationer är svåra?

Hur kan vi förebygga de svåra situationer som vi identifierade i morse?

“Undrar om jag kan bygga...”

” Min granne har planer på att bygga...”

- Infobladet ska skapa tillit.
- Infobladet presenterar det som redan är bestämt.

Tillämpa på utkastet till infoblad!

- Jobba 4o4.
- Läs igenom infobladet.
- Identifiera sådant du reagerar på (mot bakgrund av vi hört och sagt under förmiddagen).
- Jämför med varandra! Diskutera!
- Kladda och skriv på utkastet – föreslå förbättringar!

Upper most in my mind!